

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Enheten för transportinfrastruktur och planering
Ämnesråd Göran Roos
li.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till: li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet (SOU 2025:67)

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Landsbygds- och infrastrukturdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Regeringens ambition är att stärka konkurrenskraften för Arlanda flygplats och bidra till att den utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt. Peter Norman, regeringens särskilda utredare har lämnat sitt slutbetänkande som nu skickats ut på remiss.

Remissen innehåller flera kostnadseffektiva åtgärder som skyndsamt kan genomföras på flygplatsområdet, som exempelvis förbättrad taxiservice, åtgärder mot svarttaxi, nykterhetskontroller av fordon mm. Dessa åtgärder bör kunna genomföras löpande och bekostas av de lokala aktörerna på flygplatsområdet och i dess närhet.

Region Kronoberg ställer sig positiv till att nyttjanderätten till Arlandabanan, övergår till regionalt eller statligt ägande och poängterar att när det gäller särskilt viktig infrastruktur bör ägandet alltid analyseras ur ett totalförsvarsperspektiv.

Remissen innehåller även förslag på ändring i järnvägsmarknadslagen (2022:365). Lagändringen innebär att vid krig och särskilda samhällsviktiga situationer ska rätten kunna upphävas. Region Kronoberg ställer sig bakom förslaget.

Den sista delen av remissen handlar om flera stora och kostsamma infrastruktursatsningar i Arlandas närhet. För regionens och södra Sveriges invånare är Köpenhamns flygplats och förbindelsen dit prioriterad framför Arlanda flygplats. Dubbelspåret Alvesta-Växjö och förstärkningar i järnvägsinfrastrukturen i Skåne är mycket viktiga för regionens invånare och näringsliv, och för att stärka uppkopplingen mot Öresundsregionen. Den nya Fehmarn Bält förbindelsen som öppnar 2029 innebär ett ökat tryck på den idag hårt belastade infrastrukturen.

Förslagen om att investera i väg och järnvägsnätet kring Arlanda riskerar därmed att tränga ut andra viktiga nationella satsningar om de hanteras i den nationella

infrastrukturplanen. Om de genomförs ska de ske genom en utökad ekonomisk ram i den nationella planen.

Viljeriktningen i remissen är positiv, dock anser inte Region Kronoberg att åtgärderna bör paketeras i ett Arlandapaket utan hanteras var för sig, enligt gängse ordning.

Synpunkter

Författningsförslag: Region Kronoberg anser att författningsförslagen 2022:365, 416 och 2010:185 är bra, då de möjliggör att prioritera militära och samhällsviktiga transporter, samt reglerar Transportstyrelsen och Trafikverkets uppgifter.

5.1 Trafikens utveckling De bedömningar som utredaren gör av trafikens stora utveckling fram till 2050 ter sig orimliga. Enligt SCBs statistik från april 2025 har befolkningstillväxten redan avtagit kraftigt. Sveriges befolkning väntas öka med 200 000 personer fram till 2034. Och till 2050 har befolkningen ökat med 0,6 miljoner från 2025 års befolkning. Utredaren skriver att det råder stora osäkerheter om det framtida flygresandet, men gör ändå bedömningen att flygtrafiken mer eller mindre fördubblas från 2024 till 2050.

8.2 Trafikslagsövergripande åtgärdsbehov De föreslagna åtgärderna i kapitlet från 8:2.1 till 8:3.2 är av enklare karaktär, kostnadseffektiva och kan påbörjas omgående. Desamma gäller för förslagen i kapitlet 8:4.2 till 8:4.7 De bör bekostas av de lokala aktörerna på flygplatsen och i dess närhet.

8.4.1 Åtgärdsbehov inom vägsystemet och 8.5 Åtgärdsbehov inom järnvägssystemet För Region Kronoberg är Köpenhamns flygplats och förbindelsen dit prioriterad framför Arlanda. Vi ser infrastruktursatsningar som dubbelspåret Alvesta-Växjö och satsningar i Skåne, som betydligt viktigare för våra invånare och för vårt näringsliv.

I remissen föreslås flera stora och kostsamma infrastruktursatsningar i väg och järnvägsnätet i Arlandas närhet. Dessa riskerar att tränga ut andra viktiga nationella satsningar om de hanteras i den nationella infrastrukturplanen. Om de genomförs ska det ske genom en utökad ekonomisk ram i den nationella planen.

Region Kronoberg vill poängtera att vi inom **kapitel 8.5** stödjer förslaget om att skyndsamt säkerställa en statlig infrastrukturförvaltare mellan Arlanda C och Stockholm Central och ställer oss neutrala till om det ska ske genom köp av aktier i A-Train, omförhandling av nuvarande avtal eller uppsägning av avtal.

8.8 Ett Arlandapaket med satsning på väg och järnväg Region Kronoberg anser inte att åtgärderna bör paketeras i ett Arlandapaket utan hanteras var för sig, enligt gängse ordning.

Barnrättsperspektiv

Prövning av barnets bästa ej aktuellt då beslutet inte påtagligt och direkt rör barn eller barn som närstående.